

Proiect didactic

Prof. Corban Lenuța Daniela, Colegiul Economic "Virgil Madgearu"- Iași

Titlul lecției: Neomodernismul Românesc

Clasa: a XII-a (profil real)

Timp alocat: 50 minute

Tema: Neomodernismul Românesc și "Leoaică tânără, iubirea" de Nichita Stănescu

Competențe specifice (conform Programei școlare pentru clasa a XII-a)

- **2.1.** Identificarea particularităților de structură și de limbaj ale textelor literare studiate, aparținând unor curente culturale/literare.
- **3.1.** Utilizarea unor concepte de teorie literară și a limbajului de specialitate în analiza operelor literare.
- **3.2.** Interpretarea textelor literare studiate, valorificând diferite perspective critice.
- **4.1.** Argumentarea unei opinii personale sau a unui punct de vedere pe baza textelor studiate.

Obiective operaționale

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- **O1:** Să identifice **trei trăsături esențiale** ale neomodernismului românesc prezente în poezia "Leoaică tânără, iubirea".
- **O2:** Să explice **rolul metaforei-simbol** a "leoaicei" în construcția sensului poeziei.
- **O3:** Să interpreteze **două imagini poetice** semnificative din text, demonstrând legătura lor cu tema iubirii și a transformării eului.
- **O4:** Să analizeze **trei elemente de versificație și limbaj** (ex: ingambament, neologisme, ambiguitate) care contribuie la specificitatea stilului stănescian în poezie.
- **O5:** Să stabilească **două conexiuni** între viziunea despre iubire din "Leoaică tânără, iubirea" și alte poezii studiate din programa școlară, aparținând unor curente literare diferite.

Resurse și metode didactice

Resurse materiale:

- Tabla/Flipchart
- Videoproiector (dacă este disponibil, pentru a afișa textul poeziei și imagini relevante)
- Fișe de lucru individuale (cu extrase din poezie, întrebări ghidate)
- Manualul de limba și literatura română, clasa a XII-a
- Portretul lui Nichita Stănescu

Metode didactice:

- **Expunerea:** Prezentarea concisă a conceptelor (neomodernism, context).
- **Conversația euristică:** Întrebări care ghidează elevii spre descoperirea ideilor.
- **Dezbaterea:** Stimularea gândirii critice și a exprimării opiniilor.
- **Lectura expresivă:** Recitarea poeziei pentru a surprinde intonația și sensurile.
- **Brainstorming:** Generarea rapidă de idei și asocieri.
- **Ciorchinele semantice/Cadranul:** Organizarea informațiilor și a conexiunilor.

Desfășurarea lecției (50 minute)

1. Captarea atenției (5 min)

- Profesorul proiectează/scrie pe tablă titlul lecției și imaginea lui Nichita Stănescu.
- Brainstorming: "Ce vă sugerează cuvântul 'neomodernism'?" / "Ce știți despre Nichita Stănescu?"
- Se notează pe tablă ideile principale legate de modernism și posibilele diferențe.

2. Reactualizarea cunoștințelor (5 min)

- Profesorul adresează întrebări scurte despre modernism (trăsături, reprezentanți) pentru a face legătura cu neomodernismul.
- Scurtă discuție despre contextul apariției neomodernismului românesc (anii '60, reacție la proletcultism).

3. Prezentarea noului conținut – Neomodernismul (10 min)

- **O1:** Profesorul expune succint trăsăturile neomodernismului (întoarcerea la lirismul subiectiv, ambiguitatea, intelectualismul, jocul cuvintelor, mitizarea temelor fundamentale, redimensionarea lirismului).
- Se realizează un ciorchine semantic pe tablă/flipchart pentru a organiza informațiile.

4. Analiza poeziei "Leoaică tânără, iubirea" (25 min)

- **Lectura expresivă** a poeziei de către profesor sau un elev.
- **O2: Conversație euristică:** "Cum este reprezentată iubirea în această poezie?" (Se ajunge la metafora-simbol a leoaicei). Se discută despre caracterul violent, totalizant, transformator al iubirii.
- **O3: Lucru cu textul:** Elevii primesc fișe cu extrase din poezie. Se analizează imagini precum: "leoaică tânără, iubirea", "cerc de-a dura", "curcubeu tăiat în două". Discuții despre semnificația lor și efectul asupra eului liric.
- **O4: Dezbateri:** "Ce rol joacă tehnicile și elementele de limbaj precum ingambamentul, neologismele sau ambiguitatea limbajului în specificitatea stilului lui Nichita Stănescu?" Se oferă exemple din text.
- **O5: Conexiuni:** "Cum se diferențiază/aseamănă viziunea despre iubire din această poezie cu cea din 'Floare albastră' (Eminescu) sau 'Riga Crypto și Laponia Enigel' (Barbu)?" (Se accentuează originalitatea viziunii stănesciene).

5. Fixarea cunoștințelor și feedback (5 min)

- Recapitulare scurtă a trăsăturilor neomodernismului regăsite în poezie.
- Întrebări deschise: "Ce v-a impresionat cel mai mult la această poezie?"
- Profesorul oferă feedback constructiv, încurajând elevii să continue explorarea poeziei stănesciene.

Cuvinte cheie

- Neomodernism
- Lirism subiectiv
- Metaforă-simbol
- Inovație lingvistică
- Transformare